

הפסולת ונזקיה - מערני שיעור מרחוק

מערכים למורה בחטיבת ביניים

מטרות השיעורים

1. הפניית תשומת הלב של התלמידים לחפצים ומוצרים שיש לנו בעודף.
2. יצירת מודעות לבעייה הפסולת ולנזקיה.
3. עידוד חשיבה ביקורתית ויצירתית - ביחס לצמצום הפסולת ועשיית שימוש משמעותי ב"עודפים".
4. דירבון תלמידים ללקיחת אחריות על יצירת שינוי במשפחה, בקהילה בנושא של צמצום הפסולת והפיכת פסולת של האחד - לאוצר של האחר.

סרטונים ללימוד הנושא:

1. [איך מגדלים עגבניות](#)
2. [איך מגדלים תפוח אדמה בבית](#)
3. [איך עושים קומפוסט](#)
4. [איך להקפיא מזון](#)
5. [איך להכין גלידה בננה](#)
6. [איך לצמצם בזבוז מזון](#)

סיכום במליאה: הצגת עבודת הקבוצות לכולם ועיבוד הרעיונות.

מערך ראשון: רגע לפני הפח

1. משימה: מבקשים מכל תלמיד/ה לגשת למקרר ולהוציא 3 מוצרי מזון "על הקצה", לפני זריקה.
2. דיון - לגבי המוצרים שהביאו נשאל:
 - א. מה המוצר?
 - ב. בתוך מה ארוז?
 - ג. למה הגיע הזמן לזרוק?
 - ד. מה ההיסטוריה שלו?
- ה. לאן נזרוק אותם ומה יקרה להם/לאריזות שלהם?
 - א. מה הבעייה עם זה? (זיהום, תופס מקום, מכלה משאבים).
3. עבודה בקבוצות בחדרי זום: מה בכל זאת אפשר להכין מהמוצרים הללו?

(רעיונות לדוגמא: בישול, הכנת קומפוסט, הוצאת זרעים מירקות ופירות - לייבוש וזריעה, הנבטות והשרשות)

מערך שני: מה שאפשר עם מה שנשאר

אפשר לקחת את התהליך לכל מקום אחר בבית: מזווה, ארון בגדים, ארגז המשחקים וכו'.

1. משימה: כל תלמיד ייקח כרבע שעה ויעבור על ארון הבגדים, המשחקים, הספרים או מקום אחר, וירשום לעצמו בכמה מכל אחד מהדברים לא השתמש בחודשים האחרונים. אפשר לרשום בטבלה מה מצאו ובאיזו תדירות משתמשים.
2. במליאת הכיתה: התלמידים משתפים במה שסקרו וגילו.
3. עבודה בקבוצות ב"חדרים": כל קבוצה מה לעשות עם הפריטים העודפים.
4. כל קבוצה תציג את רעיונותיה ב"מליאה". לאחר שתקבל התייחסות וכיוונונים ממהתלמידים האחרים, כת קבוצה תפיק תוצר שיועבר הלאה לשאר תלמידי ביה"ס והקהילה (סרטון הסברה, חידון, משחק עם מסרים, שוק קח תן וירטואלי וכו').
5. שיתוף ההורים ברעיונות. כל ילד יעשה סרטון של דקה - עם המשפחה.

מערך חמישי - חגיגה ללא פסולת

1. לשאול את התלמידים: איך אנחנו נהנים, מבליים, מטיילים, חוגגים (חג, אירוע, יום הולדת).
2. בקבוצות התלמידים יציעו איך אפשר להנות ולבלות בלי לפגוע בסביבה.
3. כל תלמיד יבחר בילוי, ויכתוב עם ההורים את רשימת הציוד שנדרש לבילוי הזה.
4. התלמיד יעבור על הרשימה ויחשוב מה לשנות בה כדי שהיא תהיה יותר מקיימת: אוכל יותר בריא, פחות פסולת.
5. התלמיד יציג לחבריו את רשימת הוריו - והשינויים שהוא ערך.
6. הדיון יהיה - איך הילדים משפיעים על משפחתם.

מערך שלישי: האתגר היומי - חט"ב

1. התלמידים יכולים להציע איזה אתגר בכל יום (למשל - יום ללא נסיעות, יום ללא קניות, יום עם אוכל מהצומח, יום על שקט (ללא טלפונים), יום בילוי חברתי ללא מסכים, יום עם מינימום פסולת בפח וכו')
2. בחדרים - כל קבוצה בונה היום שלה עם הצעות לעשייה תחת אותו אתגר.
3. שיתוף בקבוצות ודיון על אופן ההפעלה של האתגרים היומיים בקהילה.
4. מפעילים זאת בשוטף - ועורכים כיוונונים והתאמות.

מערך רביעי: פחות זה יותר

- איך מצמצמים פסולת במקור? איך נמנעים מקניית חפצים חדשים?
1. מפצלים הקבוצה לשני חדרים. כל קבוצה תכין סרטון שמשכנע:
 - < חדר א. סרטון שמשכנע איך למנוע קניית מוצרים חדשים (לדוגמה טלפון) ולצמצם צריכה.
 - < חדר ב. סרטון הפוך - שמשכנע לקנות ומעודד צריכה.
 2. במליאת הקבוצה צופים בכל סרט ומקיימים דיון. איזה סרטון שכנע? למה?
 - באילו דרכים ניתן לשכנע באופן הכי אפקטיבי?
 3. בסיכום הדיון והתובנות יוצרים סרטון לקהילה. אפשר לחבר בין הסרטים, המבטאים את כל המורכבות.

